

Beleidsregels houtopstanden 2024

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijmegen,
gelet op hoofdstuk 4, afdeling 3 van de Algemene plaatselijke verordening Nijmegen,

BESLUIT

Beleidsregels vast te stellen op grond van artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht voor de beoordeling van een vergunningaanvraag voor het vellen of doen vellen van een houtopstand op basis van artikel 4:11 lid 2 en de herplantplicht op grond van artikel 4:12 van de Algemene Plaatselijke Verordening Nijmegen (verder: APV).

1 Inleiding

Beleidsregels, bevoegdheid en belangenafweging

In deze beleidsregels wordt beschreven op welke wijze het college uitvoering geeft aan het bepaalde in artikel 4:11 en 4:12 en de algemene bepalingen in hoofdstuk 1, artikel 1 van de APV. Deze beleidsregels geven een nadere toelichting op deze bepalingen over de vaststelling van feiten, de belangenafweging en de uitleg van de weigeringsgronden bij de beslissing op een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het vellen van een houtopstand. Een houtopstand is één of meer bomen of boomvormers, of andere houtachtige gewassen.

Aan de hand van deze regels kan worden bepaald in welke gevallen een omgevingsvergunning voor het (doen) vellen van een houtopstand moet worden aangevraagd, welke voorwaarden daarbij gelden en welke belangen worden afgewogen om tot een besluit te komen.

In deze beleidsregel wordt verder omschreven in welke gevallen er sprake is van een plicht tot herplant en op welke wijze deze (financiële) herplant plaats moet vinden. Deze beleidsregels zijn ook van toepassing op een aanwijzing als een bijzondere boom, zowel op gemeentegrond als op niet-gemeentegrond.

Waarde van bomen

Het Nijmeegse beleid is erop gericht het huidige bomenbestand zoveel mogelijk te handhaven en zich te laten ontwikkelen. Bomen spelen een belangrijke rol in de openbare ruimte en daarbuiten en worden gezien als het toonbeeld van een groene leefomgeving. We zien bomen niet als vervangingsproduct maar als structureel onderdeel in de openbare ruimte. Om die reden gaan we zorgvuldig met onze bomen om en wegen we keuzes ten aanzien van het vellen, behoud, bescherming, en herplant zorgvuldig af.

APV

In de APV is opgenomen dat het verboden is zonder omgevingsvergunning van het college een houtopstand te vellen. In de APV zijn hiervoor criteria, voorschriften en weigeringsgronden opgenomen. Deze weigeringsgronden in artikel 4:11 lid 2 APV zijn:

- a. de natuurwaarde van de houtopstand;
- b. de landschappelijke waarde van de houtopstand;
- c. de waarde van de houtopstand voor stads- en dorpsschoon;
- d. de beeldbepalende waarde van de houtopstand;
- e. de cultuurhistorische waarde van de houtopstand;
- f. de vitaliteit van de houtopstand;
- g. de monumentale waarde van de houtopstand; of
- h. de positieve invloed van de houtopstand op het lokale klimaat.

Het college toetst een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het (doen) vellen van een houtopstand aan bovenstaande belangen/waarden (onder sub a. t/m h.) voor het behoud van de houtopstand en weegt deze belangen af tegen de noodzaak tot het verwijderen van de houtopstand. Wanneer een kap onvermijdelijk is, geldt een herplantplicht als basisprincipe.

Indien zich absoluut geen mogelijkheden voordoen om de gewenste herplant uit te voeren, kunnen er veel bomen verloren gaan die niet gecompenseerd worden. Om dit te voorkomen dient de initiatiefnemer van de kap een geldelijke storting te doen. Dit geld wordt vervolgens gebruikt voor nieuwe boomaanplant elders in de gemeente, zodat het gekapte groen toch wordt gecompenseerd (zie het Compensatieplan in bijlage 7).

2 Definities

- a. Houtopstand: één of meer bomen of boomvormers, of andere houtachtige gewassen.
- b. Boom Effect Analyse (BEA): een rapportage waarin beschreven is welke effecten een ruimtelijke ontwikkeling op de houtopstand heeft en wat er nodig is om de bestaande situatie op duurzame wijze in stand te houden;
- c. Bijzondere bomen: monumentale of waardevolle bomen, herdenkingsbomen of bomen van een bijzondere soort;
- d. Hoofdbomenstructuur: de hoofdbomenstructuur wordt gevormd door bomen langs wegen en waterwegen die tezamen een eenheid vormen. Deze bomen behoren tot de stedenbouwkundige opzet binnen de stad en dragen bij aan herkenbaarheid ervan. De bomen zorgen voor samenhang en continuïteit en zijn onderdeel van een park, een belangrijke verbindingsslijn of een laan;
- e. Maatschappelijke waarden: waarden die aan bomen toegewezen worden en die van belang zijn voor de maatschappij;
- f. Niet-gemeentelijke houtopstand: houtopstand die staat op een terrein waarvan de eigenaar een ander dan de gemeente is;
- g. Ruimtelijke projecten: onder ruimtelijke projecten wordt een breed scala aan werkzaamheden verstaan met als resultaat een functieverandering of uiterlijke verandering van een gebied of object. In de praktijk spreken we van (ver-)bouwen, (her-)inrichten, sloop, aanleggen of reconstrueren.

3 De waarde van een houtopstand

3.1 Waarden houtopstand – Beleidsregels behorende bij artikel 4:11 lid 2 van de APV

Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het (doen) vellen van een houtopstand speelt de waarde van de houtopstand een belangrijke rol. Als het belang voor het vellen niet opweegt tegen het belang voor het behoud van de houtopstand kan de omgevingsvergunning worden geweigerd. De belangen van het duurzaam behoud van de houtopstand worden getoetst aan de volgende waarden:

Natuurwaarde (artikel 4:11 sub a APV)

De houtopstand biedt huisvesting aan-, en/of is een belangrijke voedselbron voor (beschermde) dieren of planten. En/of de houtopstand is onderdeel van een reeks elementen die een ecologische verbindingszone vormen, hetzij als verbinding, hetzij als 'stepping stone' (verblijfsgebied voor dieren en/of planten).

Landschappelijke waarde (artikel 4:11 sub b APV)

De houtopstand maakt deel uit van- en/of accentueert een voor het landschap karakteristieke structuur of waardevol groengebied en draagt bij aan de identiteit van het landschap. En/of de houtopstand vormt- of maakt deel uit van een waardevol herkenningspunt in het landschap.

Waarde voor stads- en dorpsschoon (artikel 4:11 sub c APV)

De houtopstand maakt deel uit van en/of accentueert een karakteristiek, structuurbepalend element of waardevol groengebied in de stad, wijk of dorp. En/of de houtopstand maakt deel uit van de groene stad -, dorp, - of wijkstructuur. En/of de houtopstand vormt een geheel met (het karakter van) de omringende bebouwing of bouwkundig element.

Beeldbepalende waarde (artikel 4:11 sub d APV)

Bomen die onvervangbaar zijn voor het beeld, worden via deze weg beschermd. In de loop van de tijd vervangbaar zijn bomen die tussen de 30 en 50 jaar weer terug kunnen groeien om het beeld op te vangen. Vervangbaar is als een gelijksoortige boom binnen 30 jaar weer terug kan groeien of de boom geen essentieel beeldonderdeel vormt van het ensemble.

Cultuurhistorische waarde (artikel 4:11 sub e APV)

De houtopstand is een bijzondere boom, markeringsboom of vertegenwoordigt, markeert- of accentueert een andere cultuurhistorisch waardevolle plaats, gebeurtenis of object.

De vitaliteit van een houtopstand (artikel 4:11 sub f APV)

De vitaliteit (of veerkracht) van een houtopstand is het vermogen van een boom om te reageren op een verandering van zijn groeiplaatsomstandigheden. Het geeft dus aan of een boom met een verminderde conditie nog in staat is om die conditie te verbeteren.

De monumentale waarde van de houtopstand (artikel 4:11 sub g APV)

De monumentale waarde van een houtopstand is een boom met een relatief hoge leeftijd. Een monumentale boom is 70 jaar of ouder en heeft een diameter van meer dan 50 cm. Een waardevolle boom is een boom tussen de 50-70 jaar oud. Voor langzaam groeiende soorten, zoals bijvoorbeeld de Taxus maken we een uitzondering. Langzaam groeiende soorten op leeftijd krijgen niet de diameteromvang die ze volgens de voorwaarden moeten hebben. Deze soorten krijgen alsnog een waardevolle of monumentale status.

De positieve invloed van de houtopstand op het lokale klimaat (artikel 4:11 sub h APV)

Bomen dragen bij aan de aantrekkelijkheid van steden, dorpen en het landschap. De maatschappelijke waarde is de waarde die aan bomen toegewezen wordt en die van belang is voor de maatschappij. Die waarden zijn de voordelen die de boom oplevert voor de leefomgeving. Al met al leveren ze dus een belangrijke bijdrage aan zowel de klimaat-, biodiversiteits- als milieudoelen.

3.2 Toetsingskaders college

Om de diverse belangen voor het vellen van een houtopstand zo objectief mogelijk af te wegen, maken we gebruik van de volgende tabellen en overzichten:

3.3 Waarderingstabel bomen

Het college toetst 'de maatschappelijke waarde van een boom' door op alle onderstaande criteria uit de waarderingstabel voor bomen een afweging te maken op achtereenvolgens:

- a. De bijzonderheid van de boom;
- b. Het onderdeel van de boom in de hoofdbomenstructuur;
- c. De beeldwaarde van de boom;
- d. De vitaliteit van de boom;
- e. De lokale klimaatinvloed van de boom.

➤ Voor de waarderingstabel bomen, zie bijlage 1.

3.4 Waarderingstabel bosplantsoen

Het college toetst 'de maatschappelijke waarde van een bosplantsoen' door op alle onderstaande criteria uit de waarderingstabel voor bosplantsoen een afweging te maken op achtereenvolgens de:

- a. Beeldwaarde;
- b. Ecologische waarde;
- c. Cultuurhistorische waarde.

➤ Voor de waarderingstabel bosplantsoen, zie bijlage 2.

3.5 Hoofdbomenstructuur

Aan de hand van de "hoofdbomenstructuur" toetst het college of de houtopstand waartoe een aanvraag voor een omgevingsvergunning is ingediend bomen omvat die behoren tot de stedenbouwkundige opzet binnen het stads/wijkdeel en bijdragen aan herkenbaarheid van dat stads/wijkdeel.

Ook wordt hierbij getoetst of de bomen die deel uitmaken van een houtopstand, waarvoor een omgevingsvergunning is aangevraagd, zorgen voor samenhang en continuïteit en of deze bomen onderdeel zijn van een park, een belangrijke verbindingslijn, een laan of een oever.

➤ Voor de hoofdbomenstructuur, zie bijlage 3.

3.6 Hindertabel bomen en bosplantsoen

Aan de hand van de "hindertabel bomen en bosplantsoen" toetst het college op 'hinder' bij overlast van gemeentelijke bomen of van niet-gemeentelijke bomen aan de hand van de tijdsduur van de overlast, de onderlinge afstand van de boom ten opzichte van een object en de dominantie/aanwezigheid van de boom in verhouding tot het huis, de tuin of de omgeving.

- Voor de hindertabel bomen en bosplantsoen, zie bijlage 4.

4 Belangenafweging voor het vellen van een houtopstand

4.1 Beslissing op aanvraag – Beleidsregels behorende bij artikel 4:11 van de APV

Met behulp van de beslistabel bomen en bosplantsoen komen er op basis van de geconstateerde waardering punten in de waarderingstabel te staan en komen er op basis van de geconstateerde hinder punten in de hindertabel te staan. Die punten leveren uiteindelijk gezamenlijk een puntentotaal op. Aan de hand van dat puntentotaal wordt vervolgens bepaald of de omgevingsvergunning voor het (doen) vellen van de houtopstand kan worden verleend of geweigerd.

Voor de waardering van een boom en de hinder die daarvan wordt ervaren kunnen zich een viertal situaties voordoen:

- Is op grond van de beslistabel voor bomen de waardering voor een boom vastgesteld op minder dan 60 punten en de hinder op meer dan 50 punten, dan kan de omgevingsvergunning zonder meer worden verleend;
 - Is op grond van de beslistabel voor bomen de waardering voor een boom vastgesteld op minder dan 60 punten en de hinder op minder dan 50 punten, dan kan de omgevingsvergunning worden geweigerd;
 - Is op grond van de beslistabel voor bomen de waardering voor een boom vastgesteld op meer dan 60 punten en de hinder op minder dan 50 punten, dan kan de omgevingsvergunning worden geweigerd;
 - Wordt er aan de hand van de beslistabel voor bomen de waardering voor een boom vastgesteld op meer dan 60 punten en de hinder op meer dan 50 punten, maar waaruit tevens blijkt dat de boom feitelijk behouden zou moeten blijven, dan vindt er een nadere afweging plaats.
- Voor het afwegingskader, de beslistabel bomen en bosplantsoen in gemeentelijke eigendom en in privaat eigendom, zie bijlage 5.

4.2 Toetsing maatschappelijke waarde, dringende- en niet dringende reden en hinder

Maatschappelijke waarde

Om vast te stellen of er in een bepaald geval ook een concrete reden is tot het verwijderen van de houtopstand maakt het college bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het (doen) vellen van een houtopstand een belangenafweging tussen enerzijds de (waarde die een houtopstand heeft en anderzijds de noodzakelijkheid (dringende reden) van het (doen) vellen van de houtopstand (bijvoorbeeld de hinder die van een houtopstand kan worden ervaren).

Hiertoe dient de aanvrager in zijn vergunningaanvraag aan te tonen wat specifiek de dringende reden is voor het vellen van de houtopstand.

Het kan hierbij bijvoorbeeld gaan om een ruimtelijke ontwikkeling, een bouwplan, het maatschappelijk belang, een sloopmelding of regulier/groot onderhoud.

Ondanks dat we bomen en andere houtopstanden in onze gemeente zo veel mogelijk willen behouden, kan er in bepaalde omstandigheden en/of bijzondere gevallen een reden zijn om een houtopstand te vellen. Dit is aan de orde als er op basis van het puntentotaal redenen zijn om de vergunning te verlenen. Op basis van een zwaarwegend belang voor het vellen van een houtopstand kan een omgevingsvergunning voor het vellen worden verleend. Zwaarwegende belangen worden onderverdeeld in 'gevaar', 'schade' of 'hinder'. De meest voorkomende gevallen zijn toegelicht.

Dringende redenen

In geval van 'dringende redenen' toetst het college op de volgende onderwerpen:

- a. instabiliteit of acute onveiligheid ten gevolge van bliksem-, storm-, en aanrijtschade (onveiligheid);
- b. een (levensbedreigende) ziekte en het gevaar voor verspreiding hiervan (bijv. iepziekte);
- c. een sterke verminderde vitaliteit waardoor gevaar kan ontstaan (gevaar); ernstige schadedreiging aan bebouwing, openbare werken, ondergrondse of bovengrondse infrastructuur, verkeer etc.

Direct gevaar

Door ziekten en aantastingen, onstabiele of door stormschade kan een houtopstand op een voor publiek toegankelijke plaats direct gevaar opleveren. Als het vellen van de houtopstand in die gevallen direct noodzakelijk is, spreken we van noodkap. De omgevingsvergunning voor het vellen van de houtopstand treedt dan direct in werking, ongeacht de waarde van de houtopstand.

Boomziekten en aantastingen

Ziekten en aantastingen kunnen ervoor zorgen dat een boom verzwakt raakt en gebreken begint te vertonen. Bomen kunnen daardoor ook vatbaar worden voor andere aantastingen. Afhankelijk van de locatie kan een boom daardoor gevaar opleveren. Vanuit de zorgplicht worden ziekten en aantastingen geregistreerd bij de boomcontrole en worden er maatregelen getroffen als dat nodig is.

Gevaar

In het geval van een aantoonbaar verhoogd risico voor de omgeving (gevaarstelling) van een gemeentelijke of niet gemeentelijke boom, komt bij de beoordeling en toetsing van aanvragen voor een omgevingsvergunning in belangrijke mate gewicht toe aan de noodzaak voor het uitvoeren van maatregelen om dit risico weg te nemen. Bij gevaar is vrijwel altijd sprake van een zwaarwegend belang. In sommige gevallen kan het gevaar worden weggenomen zonder de houtopstand te vellen, bijvoorbeeld door het oplossen van (boomtechnische) problemen of door het treffen van maatregelen in de directe omgeving van de houtopstand.

Als het risico niet kan worden weggenomen, dient het risico zoveel mogelijk te worden beperkt (behalve als de gevaarstelling zeer gering is).

Niet dringende redenen

Wortelopdruk in verharding

Op zoek naar voeding, zuurstof en water vinden wortels hun weg in de ondergrond. Soms komen ze daarbij vlak onder het oppervlak en drukken ze door dichtegroei de verharding op. Hierdoor kan o.a. struikelgevaar ontstaan. Het verwijderen van boomwortels is meestal geen goede oplossing omdat de wortels vaak terugkeren. Ook kan een boom daardoor onstabiel worden en omvallen. Als het gevaar niet kan worden opgelost door het treffen van maatregelen aan de verharding of de groeiplaats van de houtopstand, kan besloten worden tot een herinrichting.

Hinder

Hinder als gevolg van houtopstanden wordt in de meeste gevallen gezien als een maatschappelijk aanvaardbaar risico. We vinden dat we van de lusten van bomen moeten genieten en daarmee soms de lasten moeten accepteren. Daar waar de hinder onrechtmatig is kan de hinder op basis van de aard, duur en de ernst van de hinder worden gezien als een zwaarwegend belang voor het vellen van een houtopstand. Omwonenden kunnen, naast (woon)genot, soms óók overlast ervaren van bomen. In sommige gevallen wordt dan aan de gemeente gevraagd of een boom verwijderd kan worden. De regels voor de bescherming van bomen zijn juist bedoeld om houtopstanden te behouden, niet om ze te vellen. Daarom is het college terughoudend met het verlenen van een vergunning om houtopstanden te vellen of te doen vellen, louter en alleen in geval van overlast (bijvoorbeeld als gevolg van schaduw, insecten, stuifmeel of vallende vruchten en bladeren).

Lichtreductie of schaduwwerking

Door schaduwwerking kunnen bomen ervoor zorgen dat er minder licht in de huizen komt. Voldoende licht is van belang voor de gezondheid van onze inwoners. Om te bepalen of een huis voldoende lichtinval heeft, hanteren we de lichtnormen uit het bouwbesluit. Wanneer een huis te weinig licht heeft als gevolg van een boom, kan er gekeken worden of snoei een tijdelijke oplossing kan bieden. Dit geldt alleen voor licht in huizen, niet in tuinen. Daarnaast geldt een uitzondering voor huizen in een bosgebied.

Bladval, vruchten/zaden/bloesem

Blad, bloesem en vrucht zijn natuurlijke onderdelen van bomen. Bij sterke mate van overlast verlichten we de overlast met beheermaatregelen.

Zonnepanelen

Bomen kunnen licht wegnemen van zonnepanelen. Dit is echter geen reden om grote beheermaatregelen te treffen die schade aan bomen kunnen veroorzaken. Wanneer de boom er al stond voordat de apparatuur werd geplaatst kan de hinder niet worden beschouwd als zwaarwegend belang om een houtopstand te vellen. Inwoners kunnen bij het plaatsen van zonnepanelen rekening houden met de mogelijke groei en schaduw van een boom.

Plagen

Een plaag heeft vaak een beperkte tijdsduur en een plaag tast zelden de vitaliteit van gezonde bomen aan. Plagen kunnen door de gemeente teruggedrongen worden en vormen daarmee vaak geen reden tot het vellen van een houtopstand.

Allergieën

Stuifmeel is één van de bronnen die een allergische reactie op kunnen roepen. Stuifmeel verspreidt zich snel via de lucht over grotere afstanden. Het kappen van een enkele boom biedt geen oplossing en vormt daarmee geen reden tot het vellen van de houtopstand.

Het college bepaalt de mate van overlast op (private) percelen van gemeentelijke of niet gemeentelijke bomen door op alle onderstaande criteria uit de 'hindertabel' een afweging te maken op respectievelijk:

- a. Overlast: tijdsduur in uren per dag;
- b. Overlast: afstand tot object;
- c. Verhouding overlast in relatie tot de tuin, het pand of de omgeving.

Hinder bij ruimtelijke ontwikkelingen

Bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting kan sprake zijn van (tijdelijke) hinder door de aanwezigheid van houtopstanden. De afweging van belangen voor vellen en behoud vindt bij ruimtelijke ontwikkelingen plaats in de door de aanvrager op te stellen Bomen Effect Analyse (BEA). Uit de BEA blijkt of de houtopstand binnen de ruimtelijke ontwikkeling duurzaam kan worden ingepast, het ontwerp of de uitvoering van de ruimtelijke ontwikkeling kan worden aangepast of dat de houtopstand moet worden geveld.

5 Herplantplicht/ Compensatie

In artikel 4:12 van de APV "Bijzondere vergunningsvoorschriften" is de mogelijkheid opgenomen tot het opleggen van een herplantplicht door het college. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

1. De hoeveelheid compensatie is afhankelijk van de waarden van de te kappen boom, genoemd in artikel 3.3. Wordt besloten tot oplegging van een herplantplicht na het vellen of doen vellen van een houtopstand, dan wordt bij de formulering van het daarop betrekking hebbende vergunningvoorschrift uitgegaan van de aantallen en maten zoals genoemd in de compensatietabel, zie bijlage 6.
2. Bij de illegale kap van een boom is er geen vergunning aangevraagd of toestemming tot noodkap verleend voor een boom of bosplantsoen waarvoor dat achteraf gezien wel noodzakelijk was. De boom of het bosplantsoen is al verwijderd of zodanig beschadigd dat de boom of het bosplantsoen sterft. In het geval van kap zonder vergunning kan het college een boete ter compensatie opleggen aan de eigenaar van de boom.
Dit kan ter hoogte van de taxatiewaarde zijn volgens de meest recente richtlijn van de Nederlandse Vereniging van Taxateurs van bomen of door het compensatiebedrag uit bijlage 6, tabel 5 te vermenigvuldigen via de factoren in bijlage 6, tabel 6.
De (taxatie)kosten worden verhoogd met de kosten van de taxateur en eventuele overige proceskosten.
3. Compensatie dient eerst op het terrein van de gekapte boom, of in de directe omgeving ervan gezocht te worden. Is hier geen ruimte, dan kan elders gecompenseerd worden. Bij herplant hoort een instandhoudingsplicht. Bomen die vanuit een herplantplicht geplant zijn, blijven daarom te allen tijde omgevingsvergunningplichtig, ongeacht de diameter van de stam. Is er geen locatie voor een nieuw aan te planten boom te vinden, dan kan een financiële compensatie worden geëist (bijlage 6, tabel 5). Het geld kan worden besteed aan nieuwe bomen en/of natuur. Voor het gehele compensatieplan, zie bijlage 7.
4. Als termijn voor herplant geldt dat de verwijderde houtopstanden binnen twee jaar, met uitstelmogelijkheid door het college, conform de compensatietabel met nieuwe aanplant moet zijn gecompenseerd.
5. Bij bomen in ruimtelijke projecten/ontwikkeling vindt er altijd een nadere afweging en compensatie plaats. Vaak worden bij dergelijke projecten/ontwikkelingen meerdere bomen of grotere stukken plantsoen tegelijkertijd gekapt, wat een grote impact op de omgeving kan hebben. Anderzijds worden er vaak ook weer veel bomen aangeplant. Voor projecten wordt daarom naast een afwegingsrapportage of Boom Effect Analyse (BEA) ook om een compensatie/herplantplan gevraagd. Het compensatieplan/herplantplan moet bij de vergunningaanvraag worden ingediend.

6 Bijzondere bomen

Bijzondere bomen zijn monumentale, waardevolle bomen of herdenkingsbomen.

Bijzondere gemeentelijke bomen

Bijzondere gemeentelijke bomen worden op basis van gegevens uit het groenbeheersysteem geanalyseerd en vervolgens in het veld door een boomtechnisch specialist beoordeeld. Hieruit volgt een kaart met bijzondere bomen die wordt gepubliceerd op de groenatlas (<https://kaart.nijmegen.nl/Groen/>). Eens in de vijf jaar wordt deze kaart bijgewerkt.

Bijzondere niet gemeentelijke bomen

De beoordeling van de niet gemeentelijke bomen wordt niet op voorhand op een kaart gezet. De beoordeling vindt plaats bij de aanvraag van een omgevingsvergunning, activiteit kappen. Het in kaart brengen van alle niet gemeentelijke bijzondere bomen wordt uitgevoerd in het omgevingsplan. Deze moet voor 2032 gereed zijn.

7 Inwerkingtreding en citeertitel

Deze regeling treedt in werking op de dag na bekendmaking.

Deze beleidsregels worden aangehaald als: "Beleidsregels houtopstanden 2024".

Aldus vastgesteld op 29-10-2024

de gemeentesecretaris

A.P.W. van de Klift

de burgemeester

H.M.F. Bruls

Bijlagen

Bijlage 1 Waarderingstabel bomen

Waarderingstabel bomen	Puntenoverzicht
1. Bijzondere boom	
Monumentale of buitengewone boom	30
Waardevolle boom	25
Overige bomen	0
2. Boomstructuur	
Onderdeel boomstructuur	25
Overige bomen	0
3. Beeldwaarde	
Onvervangbaar	30
In loop van de tijd vervangbaar	15
Vervangbaar	0
4. Vitaliteit	
Vitaal	30
Redelijk vitaal	15
Niet vitaal	0
5. Lokale klimaatinvloed*	
Zeer groot of boom in stenige wijk	20/25
Enig effect	10/15
Geen effect	0

** Het kappen van een tweede boom of daaropvolgende boom toetsen we voor privaat eigendom aan een verhoogde score voor lokale klimaatinvloed. Toetsing aanvraag altijd te beginnen met de minst waardevolle boom.*

- 1) **Bijzondere boom:** bomen kunnen worden aangewezen als een monumentale boom, buitengewone boom of waardevolle boom (zie Figuur 17) .
 - a) *Gemeentelijke monumentale boom:* dit zijn bomen van 70 jaar of ouder met een diameter van meer dan 50 cm. Deze bomen zijn aangewezen door de gemeente.
 - b) *Waardevolle bomen:* deze bomen zijn nog niet monumentaal, maar kunnen in de toekomst monumentaal worden. Een waardevolle boom is tussen de 50-70 jaar oud.
 - c) *Buitengewone bomen:* deze bomen zijn van een bijzondere soort of zijn aangeplant vanwege een bijzondere reden. Denk aan een zeldzame boomsoort die volgens de Nederlandse dendrologie nauwelijks voorkomt. Of aan een herdenkingsboom ter ere van het koningshuis of als herdenking van een persoon of bijzondere gebeurtenis. Leeftijd of stamomtrek zijn bij buitengewone bomen niet relevant.

	Leeftijd	Stamomtrek
Monumentale boom	70+	>50 cm
Waardevolle boom	50-70	n.v.t.
Buitengewone boom	n.v.t.	n.v.t.

- 2) **Boomstructuur:** bomen en hun waarden worden in de boomstructuur extra beschermd. Deze boomstructuur is terug te vinden op de kaart in bijlage 2. De waarden zijn stadsgezicht en statige lanen, ecologische verbinding en cultuurhistorie.
- 3) **Beeldwaarde:** bomen die onvervangbaar zijn voor het beeld, worden via deze weg beschermd. In de loop van de tijd vervangbaar zijn bomen die tussen de 30 en 50 jaar weer terug kunnen groeien om het beeld op te vangen. Vervangbaar is als een gelijksoortige boom binnen 30 jaar weer terug kan groeien of de boom geen essentieel beeldonderdeel vormt van het ensemble.
- 4) **Vitaliteit:** bomen groeien, worden ouder en kunnen sterven. De vitaliteit kan daardoor afnemen. Bomen die meer dan 15 jaar kunnen blijven staan, noemen wij vitaal. Tussen de 5 jaar en 10 jaar redelijk vitaal en onder de 5 jaar niet vitaal.
- 5) **Lokale klimaatinvloed:** een boom kan door schaduw, wateropvang of windafscherming invloed hebben op lokale klimaatinvloeden, zoals de gevoelstemperatuur, infiltratie en windstromen. Daarmee kan een boom positief effect hebben op het welbevinden van inwoners. Bomen in stenige zones of wijken zijn daardoor extra belangrijk en beschermen we daarom ook extra.

Bijlage 2 Waarderingstabel bosplantsoen

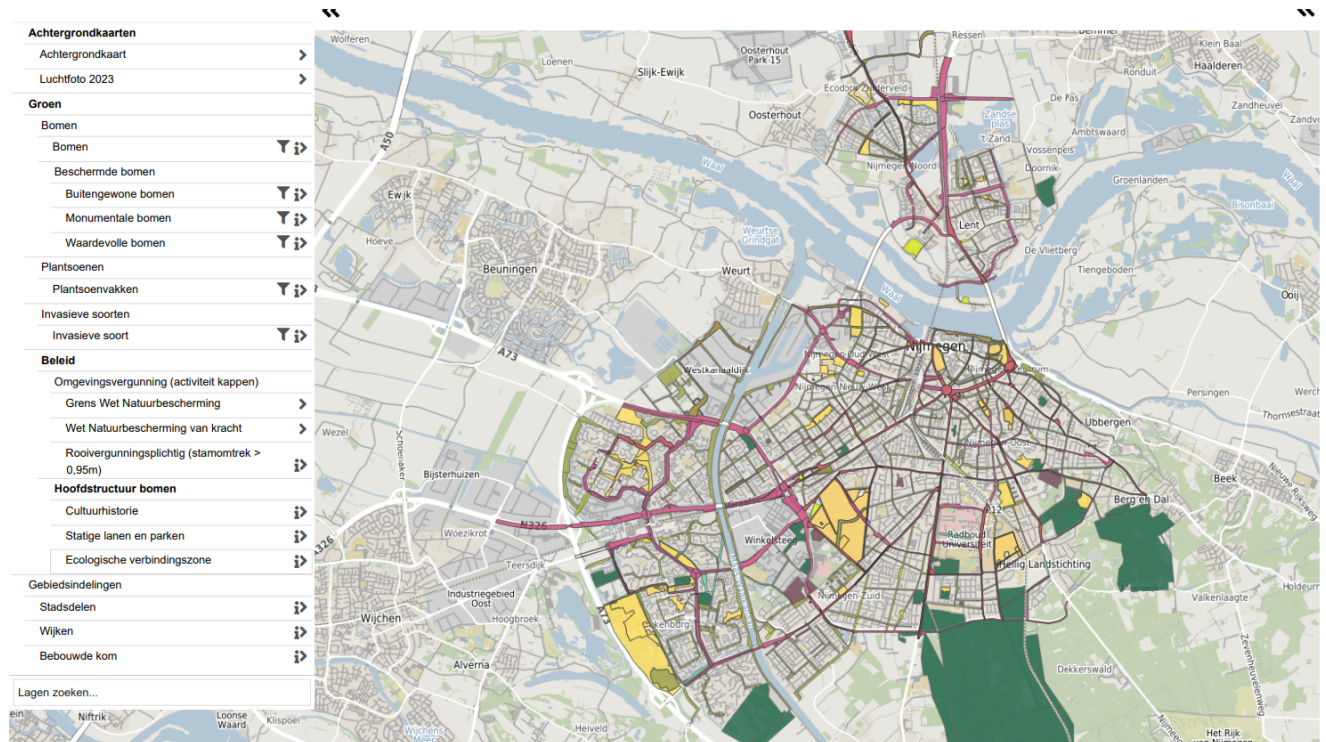
2. Waarderingstabel bosplantsoen

Waarderingstabel bosplantsoen	Puntenoverzicht
1. Beeldwaarde (esthetisch of afscherming)	
Hoge beeldkwaliteit of hoge mate van afscherming	30
Vervangbaar	0
2. Ecologische waarde	
Onderdeel met hoge ecologisch waarde	30
Enige ecologisch waarde	0
3. Cultuurhistorische waarde	
Cultuurhistorisch landschapselement	30
Geen cultuurhistorische waarde	0

- 1) **Beeldwaarde (esthetisch of afscherming):** bosplantsoen wordt vaak aangeplant vanwege de afschermende functie of beeldkwaliteit. Het weghalen van bosplantsoen kan het beeld erg veranderen. Het plantsoen krijgt voor een hoge beeldkwaliteit of mate van afscherming punten.
- 2) **Ecologische waarde:** bosplantsoen kan een belangrijke bijdrage leveren aan de biodiversiteit. Ze vormen, net als structuren, een specifieke waarde voor het bevorderen van natuur in de stad zoals vogels, insecten, vlinders, bijen en vleermuizen. Ze dienen als verbindingroute, schuil- en nestelplaats en geven mogelijkheden voor dracht en foerage. In sommige gebieden is bosplantsoen essentieel om deze waarde en functie in stand te houden. Deze bosplantsoenen krijgen punten.
- 3) **Cultuurhistorische waarde:** Bosplantsoen of andere elementen kunnen cultuurhistorische waarde hebben zoals hakhoutbosjes of juist onderdeel uitmaken van historische groenontwerpen. Het behouden hiervan kan zwaarder wegen dan het belang van de kap.

Bijlage 3 Hoofdbomenstructuur

Groenatlas Nijmegen [<https://kaart.nijmegen.nl/Groen/>]

Voorbeeld groenatlas

Een hoofdbomenstructuur is een wensbeeld voor de lange termijn. Het geeft de huidige situatie weer en de gewenste situatie zoals die in de nabije en verdere toekomst gerealiseerd moet worden of in stand moet worden gehouden. Het plan dient een tweeledig doel. Wanneer een locatie wordt gereconstrueerd waar het onderdelen van de hoofdbomenstructuur betreft, worden de eisen uit het Bomenplan Nijmegen meegenomen in de omvormingen. Daarnaast wordt het wensbeeld uit het Bomenplan Nijmegen actief ontwikkeld door de structuur te beheren en te reconstrueren. Want deze belangrijke bomenstructuur mag niet verloren gaan. In de hoofdbomenstructuur is aangegeven wat de belangrijkste bomenlijnen- en structuren zijn.

Bijlage 4 Hindertabel bomen en bosplantsoen

Hindertabel bomen	Puntenoverzicht
Overlast, tijdsduur in uren per dag	
Meer dan 26 weken per jaar, >4 uur per dag	30
12-26 weken per jaar, >4 uur per dag	20
5-12 weken per jaar, >4 uur per dag	10
Minder dan 5 weken per jaar, >4 uur per dag	0
Overlast, afstand tot object	
Minder dan 2 meter	15
2 – 5 meter	10
Meer dan 5 meter	0
Verhouding overlast boom tot tuin/huis/omgeving	
Zeer dominant	15
Dominant	10
Aanwezig, maar ondergeschikt	0

Bijlage 5 Afwegingskader

Beslistabel bomen en bosplantsoen in gemeentelijk eigendom		
Score waarderingstabel	Score hindertabel	Eindadvies
<60 punten	<50 punten	Weigeren
<60 punten	≥50 punten	Verlenen
≥60 punten	≥50 punten	Nadere afweging
≥60 punten	<50 punten	Weigeren

Beslistabel bomen en bosplantsoen in privaat eigendom	
Score waarderingstabel	Eindadvies
<60 punten	Verlenen
≥60 punten	Weigeren

Bijlage 6 Compensatietabel

		Fysieke herplant		Financiële compensatie
Categorie	Aantal waardepunten	Herplant aantal bomen	OF	Compensatiebedrag*, **
A	50-60 (compensatie: maat 16-18)	1X		€1.200
B	≥60 (compensatie: maat 20-25)	2X		€ 3.000
C	Monumentale boom + ≥60 (compensatie: maat 25-30)	3X		€ 4.000
	Aantal waardepunten bosplantsoen	Herplant bosplantsoen		Compensatiebedrag*
D	≥60 punten	1:1		€12,50 per m2

Categorie:	Vermenigvuldigingsfactor compensatiebedrag:	Herplant
A	2X	1X
B	3X	2X
C	4X	3X
D	4X	1:1

Compensatie bij illegale kap

Bijlage 7 Compensatieplan

Zie bijlage publicatie